

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
BİLGİSAYAR, AĞ VE BİLİŞİM KAYNAKLARI KULLANIM YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bilgisayar ağı ve internet altyapısı ile bunlarla bütünleşen bilişim kaynaklarının kullanımına ilişkin ilkeleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - (1) Bu Yönerge, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bilgisayar ağı ve internet altyapısı ile bunlarla bütünleşen bilişim kaynaklarının kullanımına ilişkin ilke ve usulleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 - (1) Bu Yönerge 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14. maddesi, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve/veya Uluslararası Telif Hakkı Yasaları, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununu, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, Erişim Sağlayıcılara ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümlerine dayanmaktadır.

Tanımlar

Madde 4 - (1) Yönergede geçen;

- a) BİDB: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığını,
- b) Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi: T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı'nın 10.07.2020 tarih ve 2020/1.0 sürüm no.lu Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberini,
- c) Bilişim Kaynakları: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin sahibi olduğu, yönettiği ya da elinde tuttuğu herhangi bir muhafaza ortamında bulunan veri dosyaları ve belgeleri de dâhil olmak üzere kurulu bilgisayarlar ve ilgili teknoloji ürünlerine ait donanım ve yazılım ürünlerinin tamamını,
- ç) Birimler: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bilişim kaynaklarını kullanan ve/veya kullanıma sunan akademik ve idari birimleri,
- d) IP: İnternet protokol numarasını,
- e) ÇOMÜ-NET: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine bağlı merkez ve tüm birimlerine ait bilişim kaynaklarının bir bilgisayar ağı ile birbirine bağlanması ile oluşan ve Üniversiteyi internete bağlayan ağı,

- f) İçerik Sağlayıcı: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bilişim kaynaklarını kullanmak üzere, bu kaynaklar üzerinde gerekli yetkilendirme tanımları yapılarak, ÇOMÜ-NET'in (intranet) /internet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,
- g) İkincil Kullanım: Bilişim kaynaklarının, temel kullanım tanımı dışında kalan her türlü kullanımını,
- ğ) İnternet: ÇOMÜ-NET'in de bağlı bulunduğu uluslararası bilgisayar ağına verilen genel adı,
- h) Kullanıcı : Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bilişim kaynaklarını eğitim, öğretim, araştırma, geliştirme, yönetim ve hizmet faaliyetleri çerçevesinde kullanan akademik ve idari görevlerdeki kadrolu, geçici veya sözleşmeli personel ile öğrenimini herhangi bir yöntemle sürdürmekte olan kayıtlı tüm ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencileri ile geçici veya kısıtlı olarak sistemi kullanan bütün gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.
- ı) Rektör: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörünü,
- i) Rektörlük: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğünü,
- j) Temel Kullanım; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bilişim kaynaklarının, Üniversitenin eğitim, öğretim, araştırma, geliştirme, toplumsal hizmet ve idari/yönetimsel faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olan kullanımını,
- k) ULAKNET: ÇOMÜ-NET'in de bağlı olduğu Ulusal Akademik Ağı,
- l) Üniversite: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesini,
- m) Yer Sağlayıcı: Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilişim Kaynakları Kullanım Esasları

Kapsam

Madde 5 - (1) Bu Yönerge; Üniversitenin tüm personel ve öğrencileri ile herhangi bir nedenle Üniversitenin bilişim kaynaklarını kullanan misafir, paydaş, gerçek ve tüzel kişilerin Üniversite bilgisayar ağını, internet hizmetlerini vb. sunulan tüm bilişim hizmetlerini kullanmalarına ilişkin düzenlemeleri kapsar.

(2) Bilişim kaynaklarının, Üniversitenin bilimsel araştırma ve akademik çalışmaları, eğitim etkinlikleri ile hizmet sunumu ve yönetsel fonksiyonları için temel önemi olan bilginin üretimi, işlenmesi, depolanması, korunması ve iletimi için kullanılması esastır.

Madde 6 – (1) Kullanıcılar, Üniversite internet çıkışı sağlayan Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezinin (ULAKBİM) ağ yönetim birimi olan Ulusal Akademik Ağ (ULAKNET) tarafından yürürlüğe konulan "Kabul Edilebilir Kullanım Politikası Sözleşmesi"ne aykırı davranamaz. (<https://bidb.comu.edu.tr/ulakbim-politikalari>)

Madde 7 - (1) Bilişim kaynakları; Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına, Üniversite yönetmelik ve yönergelerine aykırı faaliyetlerde bulunmak amacıyla kullanılamaz.

Madde 8 - (1) Kullanıcılar, bilişim kaynaklarının kullanımında altyapıyı, donanımı ve yazılımı zarara uğratan, tahrip edici, zedeleyici, bilgi ve iletişim hizmetlerini kesintiye uğratacak, verimsiz çalışmasına yol açacak hiçbir girişimde bulunamaz.

Madde 9 - (1) Bilişim kaynaklarının kullanım yeri ve konumu bu kaynakları kullanıma sunan birimlerin yöneticilerinden yetki ve olur alınmadan değiştirilemez.

Madde 10 - (1) ÇOMÜ-NET ve üzerindeki bilişim kaynakları, sistem ya da ağ üzerindeki bilgi ve/veya veri trafiğinin izlenmesi, saklanması, transferi ve dağıtımı; başkalarına hat kullanım olanağı vermeyecek oranda aşırı bant genişliği kullanımı; başarılı olsun veya olmasın karşı tarafın izni olmadan bir başka bilgisayara, ağa veya kullanıcının bilgilerine/verilerine ulaşmaya çalışma, bu bilgileri izleme, araştırma ve tahrip etme, kullanıcılara ait giriş kodlarını elde etmeye veya yaymaya çalışma; ÇOMÜ-NET dahilindeki ya da haricindeki bir sisteme, internet sitelerine, ağ kaynağına veya servisine saldırma amacıyla kullanılamaz.

Madde 11- (1) ÇOMÜ-NET ve üzerindeki bilişim kaynakları, genel ahlak ilkelerine aykırı veya müstehcen materyal üretmek, barındırmak, iletmek, gerçek dışı, sıkıntı ve rahatsızlık verici, gereksiz korku yaratacak, iftira ve karalama mahiyetinde materyalin üretimi ve dağıtımı; başkalarının fikrî haklarını ihlal edici mahiyette materyalin dağıtımı, bulundurulması ve ülkenin birlik ve beraberliğine, bölünmez bütünlüğüne aykırı siyasi, dinî, etnik propaganda amacıyla kullanılamaz.

Madde 12- (1) Kullanıcılar, ÇOMÜ-NET içerisindeki bilgisayarlarda; hukuki açıdan suç teşkil edecek belgeler, bilgisayar ve ağ güvenliğini tehdit eden, zarar veren belge ve yazılımlar, kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek / tüzel kişiler hakkında karalama belgeleri, iftira mahiyetinde olan gerçek dışı bilgi ve belge barındıramazlar.

Madde 13- (1) Kullanıcılar ve birimler, bilgisayar ağı içerisindeki uçlara, BİDB'nin bilgisi dışında anahtarlama ve ağ cihazı / cihazları takarak uç çoklama işlemi yapamazlar. Herhangi bir birim ağ ve kablolama işlemleri tesisi ve bakımında mutlaka BİDB'den görüş ve onay almak zorundadır. Söz konusu işlemler için üstlenici işletmenin, firmaların ve görevlilerinin, BİDB yetkililerine danışmadan işe başlamamalarına ilişkin kontrol ve sorumluluk, yapım izni veren birim yönetiminin sorumluluğundadır.

Madde 14- (1) Kullanıcılar, Üniversite tarafından sağlanan ve kullanıcı girişi gerektiren tüm sistemlerin (e-posta, internet sitesi yönetimi, bilgi sistemleri, yazılımlar vd.) hesaplarına ait kullanıcı adı ve parolasının sadece kendisinde olması gerektiğini, bu türden özel gizlilik ve güvenlik bilgilerini başkası ile paylaşmayacağını veya parolasının üçüncü kişilerce ele geçirilmesi durumunda kendisi tarafından parola değişikliği yapılabileceğini bildiğini ve önlemını almak zorunda olduğunu (BİDB parola politikasını) kabul eder.

Madde 15- (1) Kullanıcılar, e-posta hesabını ticari, siyasi, dinî, etnik ve kâr amaçlı olarak kullanamaz. Çok sayıda kullanıcıya, izinsiz olarak reklam, tanıtım, duyuru vb. amaçlı e-

posta gönderemez. Üniversitenin akademik ve idari birimlerinin yöneticileri veya yetkili kıldıkları personel, kendi birimlerinin kullanıcılarına toplu halde iş ve işlemlerin gerektirdiği e-posta iletileri gönderebilir. Üniversitenin tüm kullanıcılarına bilimsel, akademik ve idari iş süreçlerine uygun toplu duyurular gönderilmesi ise Rektörlüğün iznine tabidir.

Madde 16- (1) ÇOMÜ-NET ağına katılan tüm bilişim kaynaklarının, Üniversite Bilişim Kaynaklarını etkileyen kısmının yönetimi, ayarlanması ve konumlandırılması BİDB tarafından sağlanır. Kullanıcıların Üniversitede kaydı olmayan, ÇOMÜ-NET ağına bağladıkları kendi mülkiyetlerindeki cihazlara da gerektiğinde BİDB tarafından müdahale edilir, yönetimi devralınır, eğer Üniversite Bilişim Kaynaklarının işleyişini olumsuz yönde etkiliyorsa ÇOMÜ-NET ağından engellenir.

Yazılım, telif hakkı ve lisans politikası

Madde 17 – (1) Telif hakkı, fikri ve sınai haklar ile patent hakkına ilişkin hukuki düzenlemelere uymak ve böylelikle de fikri hakları korumak ve pekiştirmek, Üniversitenin politikasıdır. Kullanıcılar, Üniversite mülkiyetindeki her türlü bilişim kaynaklarını bu politika çerçevesinde kullanacaklarını kabul ederler.

Madde 18 – (1) Üniversite birimlerinde kullanılan yazılımlar, lisans anlaşmaları çerçevesinde edinilir. Üniversiteye bağlı birimlerin veya personelin, Üniversite yönetimine haber vermeden yüklediği veya kullanmakta olduğu diğer yazılımların lisans sorumluluğu ve/veya lisansların olmamasından kaynaklanan yükümlülük ve sorumluluk programı veya yazılımı yükleyene ve kullanana aittir.

Madde 19 – (1) Kullanıcılar bilgisayar vb. her türlü elektronik cihazda kullandıkları yazılım, uygulama ve diğer verilerin ulusal ve uluslararası fikri, sınai ve mülki düzenlemeler kapsamında korunduğunu ve bu düzenleme aykırı tüm faaliyet ve fiillerinden dolayı sorumlu olduklarını kabul eder.

Madde 20- (1) Üniversitede kullanımda olan yazılımlar ortadan kaldırılamaz, koruma amacıyla yedekleme uygulaması dışında kullanıcılar lisanslı yazılımın kopyalarını alamazlar ve çoğaltamazlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilişim Kaynakları Kullanımına İlişkin Yetki, Sorumluluk ve Yükümlülükler Kullanıcı ve Birim Sorumlulukları

Madde 21 – (1) Kullanıcılar, BİDB tarafından ilan edilerek gereksiz internet trafiği ve ÇOMÜ-NET' in bilimsel ve akademik etkinlikler anlamında sağlıklı çalışmasını engellediği için peer-to-peer (emule, kaza, i-mesh, torrent vb. ile P2P dosya paylaşımı, mining vb. işler) yazılımlarını kullanamaz. Söz konusu yazılımlar bilimsel amaç ile kullanılacak ise BİDB'den kısıtlı ve geçici kullanım izni talep edilir.

Madde 22 – (1) Kullanıcı, Üniversitenin sağladığı (e-posta, bulut, ftp vb.) hizmetlerinde kullandığı herhangi bir parola bilgisini başkasına veremez, yayımlayamaz/ herkese açık veya ulaşılabılır bir şekilde kaydedemez.

Madde 23 – (1) Üniversite ve ULAKNET' e ait sistem ve ağ güvenliğinin ihlal edilmesi (DOS saldırısı, port/network taraması, paket dinleme vb. uygulamalar ve saldırılar), servis kalitesini etkileyecek, bozacak, karışıklık oluşturacak her türlü faaliyetlerde bulunulması yasaktır.

Madde 24 – (1) BİDB tarafından uygun görülenler dışında, Üniversite ağ kaynaklarının Üniversite dışından kullanılmasına sebep olabilecek ya da üniversite dışındaki kişi ya da bilgisayarların kendilerini üniversite içindeymiş gibi tanıtılmalarını sağlayacak her tür faaliyet (DHCP, DNS, proxy, relay, IP sharer, NAT vb.) yasaktır.

Madde 25 – (1) Kullanıcılar, bilgisayar / ağ hesabını kullanarak eriştikleri, sundukları ya da dağıttıkları bütün bilgilerden ve ağa bağlantı yaptıkları cihazlardan ve bu cihazlarla yapılan her türlü kural dışı işlem ve eylemlerden sorumludur.

Madde 26 – (1) ÇOMÜ-NET üzerinden kullanılan bilgisayarlar mecbur kalınmadıkça paylaşımına açılmamalıdır. Eğer paylaşımına açılması gerekiyorsa, BİDB kontrolünde yapılmalı ve mutlaka en az 8 karakterli güçlü bir parola ile korunmaya alınmalıdır.

Madde 27 – (1) Kullanıcıların bilgisayarlarından güvenlik riski olabilecek sitelere (bedava mp3, dizi, film vb.) girmesi kesinlikle yasaktır. İnternet sitelerinden virüs/zararlı yazılım bulaşmasına engel olmak için internet tarayıcılarının güvenlik ayarları orta düzeyin üzerinde tutulmalıdır.

Madde 28 – (1) Kullanıcılar, Üniversite bilişim kaynaklarının kullanım amacı dışında üçüncü kişilere kullandırılması durumunda ortaya çıkabilecek idari ve yasal sonuçlardan sorumludur.

Madde 29 – (1) Her birim, bölüm, topluluk ve kişiler, kendi adlarına oluşturdukları internet sayfalarının içeriğinden ve güncellenmesinden (özgeçmiş sistemi, içerik sağlayıcı olarak) sorumludur.

Madde 30 - (1) Kullanıcılar, kullandığı bilişim kaynaklarının fiziksel ve yazılım tarafı güvenliğini sağlamaktan, güvenlik eksikliğinden kaynaklanacak zararlardan, yazılımların güncelliğini takip etmekten ve BİDB tarafından sunulan güvenlik yazılımlarını yüklemek veya yükletmekten de sorumludur.

Madde 31 - (1) BİDB, kullanıcıların kurallara uygun hareket etmemeleri ve hukuki şartların oluşması durumunda kullanıcının mahremiyeti ve kişilik hakları saklı kalmak koşulu ile ÇOMÜ-NET üzerindeki sunucuların ilgili kayıtlarına girme ve raporlama yetkisine sahiptir.

Madde 32 - (1) Kullanıcı ve birimler konuyla ilgili tüm kanun, yönetmelik ve yönerge vb. düzenlemelerde belirtilen yasal yaptırımları bildiklerini ve tabi olduklarını kabul ederler. Kullanıcılar, yönerge maddelerinin herhangi bir şekilde ihlal edilmesinden veya maddeler hâlinde açıklanmamış olsa bile, konuya ilişkin mevcut ve çıkacak mevzuat hükümleri kapsamında belirtilen tüm kısıtlama ve yaptırımlardan sorumludurlar. BİDB, adli makamlar tarafından talep edilmesi halinde, kullanıcıların kanunlara ve mevzuata aykırı kullarımlarına ilişkin bilgi ve belgeleri adli makamlara gönderecektir.

Madde 33 - (1) Bilişim kaynaklarının kullanımı ile ilgili olarak, sorunları belirlemek, çözmek veya esaslara aykırı davranışları tespit etmek BİDB'nin yetkisi ve sorumluluğundadır.

Madde 34 - (1) BİDB, gerekli koşullar oluştuğunda ÇOMÜ-NET hatlarının kullanımında kesinti ve sıkıntı yaratan bilimsel ve akademik amaç taşımayan zararlı uygulamaları engelleyebilir. Üniversite tüzel kişiliğini ve ÇOMÜ-NET güvenliğini korumak amacıyla kendisine bağlı tüm bilgisayarlar üzerinde yasalara uygun olarak kısıtlayıcı ve engelleyici önlemler alma yoluna başvurabilir.

Madde 35 - (1) Üniversite tüzel kişiliği altındaki tüm birimlerin yetkilileri, birimlerindeki kullanıcıları bu kurallara uygun davranmaları konusunda bilgilendirmek ve bilişim kaynaklarının uygun kullanılması için gerekli denetimleri yapmakla sorumludurlar.

Madde 36 - (1) ÇOMÜ-NET ağını kullanan bölüm veya birimler kendi kaynaklarının kullanımı ile ilgili giriş ve çıkış trafiğinden sorumludurlar. Bu amaçla gerekli her türlü bilgilendirme, esaslara uyulmayan durumları ve esaslara uymayan kullanıcıları ve kişileri belirleme, ilgili yaptırımları uygulama işlerini BİDB'nin teknik desteği ve iş birliğini de alarak yürütme sorumluluğunu taşırlar.

Madde 37- (1) Rektörlük adına BİDB; teknik, yasal ve idari gelişmeler doğrultusunda kullanım kuralları üzerinde güncelleme yapabilir. Kullanıcılar bu kuralları <https://bidb.comu.edu.tr> adresinden takip edilebilir.

Madde 38- (1) BİDB, bilgisayar ağında oluşabilecek güvenlik açıklarını asgari düzeye indirebilmek için gerekli bilgi ve önlemleri belirleyerek kullanıcıları bilgilendirir.

Madde 39- (1) BİDB'nin bilgisi dışında hiçbir birim, kendi bünyesinde tek bir bilgisayar üzerinden veya internet dağıtım cihazları aracılığıyla IP çoğaltma işlemi yaparak başka cihazları ağa ve internete bağlayamaz, BİDB'nin belirlediği IP grupları dışında IP atayamaz.

Madde 40- (1) Birim ve kullanıcılar; BİDB'nin yerleşkelerde ve binalarda kurduğu kablolu sistem, ağ erişim cihazları ve diğer teçhizat üzerinde yazılım veya donanım düzeyinde değişiklikler yapamazlar. Gereklik durumunda BİDB'ye bilgi verilir ve teknik destek istenir. Aksi durumda sorumluluk birim ve / veya kullanıcıya aittir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yönergeye Uyulmayan Durumlarda Uygulanacak Yaptırımlar

Madde 41- (1) Yönerge esaslarına uyulmadığının BİDB tarafından tespit edilmesi halinde uygulanacak yaptırımlar şunlardır:

- (a) Yaptırım konusu olan eylem, Üniversite bilişim kaynaklarının kullanımı ihlali kapsamında Komisyona iletilir ve komisyonun kararına göre soruşturma veya diğer yasal süreçler başlatılabilir.
- (b) Kullanıcıların eylemlerini tekrarlamaları durumunda, BİDB gerekli önlemlerin alınması konusunda kullanıcıyı yazılı olarak uyarır. Kullanıcı, uyarıya rağmen işbu Yönerge esaslarını uygulamaz ise ÇOMÜ-NET ve bilişim kaynaklarını kullanması, gerekli tedbirler alınana kadar engellenir.
- (c) Uygulanacak yaptırımların düzeyi veya sırası, belirtilen esaslara uyulmayan durumların tekrarına, verilen zararın büyüklüğüne ve ÇOMÜ-NET, ULAKNET ve İnternet ile bilişim kaynakları bütününde yaratılan olumsuz etki ve tahribatın fazlalığına bağlı olarak belirlenir. Kullanıcı hakkında fiillerine bağlı olarak, mevzuatta belirtilmiş disiplin cezalarının uygulanması için gerekli süreç Rektörlük tarafından başlatılabilir.

Madde 42- (1) Üniversite bilişim kaynaklarını kullananlar, işbu Yönerge maddelerini kabul etmiş sayılırlar.

Madde 43 - (1) Bu Yönergede düzenlenmeyen konularla ilgili olarak ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 44 – (1) Bu Yönerge Üniversite Senatosunda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 45 - (1) Bu yönerge hükümlerini Rektör yürütür.